

ปัญหาวิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม ธรรมศึกษาชั้นเอก ระดับมัธยมศึกษา

สอบในสนามหลวง

วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

โอวาทยานุสาเสยย

อสพภา จ นิวารเย

สตํ หิ โส ปิโย โหติ

อสตํ โหติ อปิปิโย.

บุคคลควรเตือนกัน ควรสอนกัน และป้องกันจากคนไม่ดี

เพราะเขาย่อมเป็นที่รักของคนดี แต่ไม่เป็นที่รักของคนไม่ดี.

(พุทธ) ขุ. ธ. ๒๕/๒๕

ให้นักเรียนแต่งอธิบายให้เป็นทำนองเทศนาโวหาร อ้างสุภาษิตที่สนามหลวงแผนกธรรมกำหนดให้จำนวน ๖ สุภาษิตนี้ มาประกอบ ๓ สุภาษิต ห้ามอ้างสุภาษิตซ้ำซ้อนกัน สุภาษิตที่อ้างมานั้น ควรอธิบายเรียงเชื่อมความให้ติดต่อสมเรื่องกับกระทู้ตั้ง ในชั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในใบตอบ ตั้งแต่ ๔ หน้า (เว้นบรรทัด) ขึ้นไป.

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

ปาปญเจ ปุริโส กยิรา น นํ กยิรา ปุนปฺปุน น ตมฺหิ ฉนฺทํ กยิราถ ทุโกโช ปาปสฺส อจฺจโย. ถ้าคนพึงทำบาป ก็ไม่ควรทำบาปนั้นบ่อยๆ ไม่ควรทำ ความพอใจในบาปนั้น เพราะการสั่งสมบาป นำทุกข์มาให้. ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ธัมมบท	โย ปุพฺพเพ กตกลยาโณ กตตโถ นาวพฺพชฺชติ ปจฺฉา กิจฺเจ สมฺปปฺนเน กตตารํ นาธิคจฺจติ. ผู้ทำความดีให้ ทำประโยชน์ให้ก่อน แต่ไม่สำนึกถึง (บุญคุณ) เมื่อมีกิจเกิดขึ้นภายหลัง จะหาผู้ช่วยทำไม่ได้. ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย เอกนิบาตชาดก
ชิตฺตจฺฉา ปรมมา โรคา สงฺขารรา ปรมมา ทุคฺขา เอตํ ฌตฺวา ยถาภุทํ นิพฺพานํ ปรมํ สุขํ. ความหิวเป็นโรคอย่างยิ่ง สังขารเป็นทุกข์อย่างยิ่ง รู้ช้อนั้นตามเป็นจริงแล้ว ดับเสียได้ เป็นสุขอย่างยิ่ง. ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ธัมมบท	โกสขฺชํ ภยโต ทิสฺวา วิริยารมฺภญฺจ เขมโต อารทฺธวิริยา โหถ เอสา พุทฺธานุสาสนี. ท่านทั้งหลายจงเห็นความเกียจคร้านเป็นภัย และเห็นการ ปรารถนาความเพียร เป็นความปลอดภัย แล้วปรารถนาความเพียร นี้เป็นพุทธานุสาสนี. ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย จริยาปิฎก
โย จ วสฺสสตํ ชีเว กุสฺสโต หินฺนวิริโย เอกาหํ ชีวิตํ เสยโย วิริยํ อารภโต ทพฺพํ. ผู้ใดเกียจคร้าน มีความเพียรเลว พึงเป็นอยู่ตั้งร้อยปี แต่ผู้ปรารถนาความเพียรมั่นคง มีชีวิตอยู่เพียงวันเดียว ประเสริฐกว่าผู้นั้น. ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ธัมมบท	สพฺพทา สีสสมฺปนฺโน ปญฺญวา สฺสุมหาโต อารทฺธวิริโย ปหิตตโต โอมํ ตรติ ทุตฺตรํ. ผู้ถึงพร้อมด้วยศีล มีปัญญา มีใจมั่นคงดีแล้ว ปรารถนาความเพียร ตั้งตนไว้ในกาลทุกเมื่อ ย่อมข้ามโอชะที่ข้ามได้ยาก. ที่มา สุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย สคาถวรรค